

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 72 (2)

IZDAN 1 JUNA 1940

PATENTNI SPIS BR. 15711

Akciova zajednica d'rive Škodovy zavody v Plzni, Praha, i Pantofliček Bohdan, Praha, Češko-Moravski Protektorat.

Uredaj za bacanje specijalnih projektila.

I Dopunski patent uz osnovni patent br. 15693.

Prijava od 21 maja 1938.

Važi od 1 avgusta 1939.

Naznačeno pravo prvenstva od 26 maja 1937 (Č. S. R.)

Najduže vreme trajanja do 31 jula 1954.

Promet ovog pronalaska jeste dalje izvođenje pronalaska, koji se odnosi na uređaj za bacanje specijalnih projektila i naročito se odnosi na uređaj za regulisanje početne brzine ispuštanjem pogonskih gasova.

U suštini se po pronalasku obrtna zagatka ili t. sl., koja svojim kretanjem služi za dovodenje uvučenog zrna iz eksaksijalnog položaja u koaksijalni položaj, na svome donjem delu ili na svojoj strani ili neposredno ispod svoga donjeg dela snabdeva kakvim naročitim kanalom ili prolazom zajedno sa uređajem za zatvaranje, koji uvek prema potrebi pomoću kakvog većeg ili manjeg preseka stvaraju vezu prostora za sagorevanje sa ispuhom. Korisno se po pronalasku za regulisanje preseka proticanja upotrebljuje kakav pomerljivi ventil ili kakav prigušni trn, čije se pomeranje ostvaruje pomoću zavrtnajskog kretanja.

Gore pomenuti kanali u dovodnoj zagatci ili u skraćenoj cevi, dobošu ili t. sl., se tako biraju da se njihova veza sa odgovarajućim uređajem za regulisanje uvek vrši u položaju u istoj osi otvora, koji dovodi zrno, sa otvorom cevi. Tome nasuprot je korisno, da zagatka ili doboš, koji ostvaruju dovodenje zrna, u položaju pripravnom za punjenje, zatvaraju ne samo

otvor cevi, nego i cev za ispušt produkata sagorevanja.

Dalje je korisno, da se celokupan uređaj tako izvede, da se odašiljanje projektila pucanjem ostvaruje tek po postizanju podudaranja otvora za dovodenje zrna sa otvorom cevi, u datom slučaju tek po fiksiranju ovog položaja.

Nekoliko primera izvođenja pronalaska pokazano je na sl. 1 do 3 priloženih nacrtu.

Prema sl. 1 je donji deo 1, koji obrazuje nastavak otvora 2 cevi raspoređen u obrtno postavljenom dobošu 3, koji izvođa ograničeno klaćenje u veličini ugla 4, čime se određuju položaj 5 za punjenje i položaj 6 za paljenje. Ovi se položaji određuju odgovarajućim osloncima. U položaju 6 otvora 1 postoji mogućnost odašiljanja pucanjem odnosno automatskog pucanja, n. pr. pomoću kakvog uređaja 7 za pucanje. Na otvor 1 je priključen poprečni kanal 8 doboša 3, koji se u položaju 6, t. j. u položaju kod pucanja se podudara sa kanalom 9, koji vodi ka uređaju za regulisanje ispuštanja pogonskih gasova. Ovaj se regulator po pronalasku korisno izvodi kao aksijalno pomerljivi ventil 10, koji može biti pritiskan uz kakvo zamenljivo ležište. Radi jednostavnosti je ventil 10 vezan sa zavrtnajskim čepom 13, koji nosi skalu 14 i polugu 15 za podešavanje. Ga-

sovi od ispuha se zatim kroz kanale 17, 18 vode u cev 19 za ispuh. Ventil 10 je koristan na svome gornjem kraju izveden kao prigušni trn 12, čime se lako postiže neregativnost regulisanja pomeranjem ventila 10.

Na istom principu se zasniva uređaj u primeru prema sl. 2, samo sa tom razlikom što se dovodenje zrna ostvaruje zagatkom 3, koja nadoknađuje doboš 3 prema sl. 1. Ova zagatka, koja stvarno obrazuje skraćeni deo zadnjeg dela cevi, izvodi ograničeno poprečno kretanje u pravcu upravnom na ravan nacrt. I ovde oba krajnja položaja određuju i omogućuju punjenje i paljenje. Inače je uređaj sličan sa prethodno opisanim, do trna 12, koji se ovde zamenjuje loptastom površinom 12. Ovde su dakle za ostale delove navedene iste oznake, kao na sl. 1.

Uređaj prema sl. 3 se razlikuje od prethodnih primera rasporedom kakve dovodne zagatke 3, koja je snabdevena skroz provedenim otvorom 1. Ispod ovog otvora u čvrstom delu cevi 2 je raspoređena komora 21, koja u položaju zagatke za pucanje pomoću kanala 9 preko ventila 10 i kanala 17 održava vezu sa cevi 19 za ispuh gasova. I ovde se pomeranje ventila 10 postiže pomoću kakvog zavrtnjskog čepa 13, koji je vezan sa skalom 14 i kakvom polugom 15 za podešavanje.

Na sl. 4 je pokazan jedan ventil za regulisanje sa dva ležišta, koji prostor za sagorevanje pomoću ležišta 10 zatvara prema ispustu gasova 17 i s druge strane pomoću ležišta 23 zatvara prema spoljašnosti.

Po sebi je razumljivo, da ovi primeri ne iscrpljuju sve mogućnosti izvođenja i da i svi dalji primeri osnovnog patenta mogu biti dopunjeni u ovom smislu. Takođe može celokupan uređaj biti potpuno ili delimično automatizovan. Po sebi se razume, da je takođe moguće, da se pronalazak upotrebi i kod druge vrste vatrenog oružja, bez razlike na koji se način izvodi dovodenje zrna i njegovo paljenje. I takve bi izmene ostale u okviru ovog pronalaska.

Patentni zahtevi:

1. Uređaj za bacanje specijalnih projektila, po osnovnom patentu br. 15693, naznačen time, što pomerljiva, obrtna ili klatljiva zagatka, cevasti deo, doboš, cilindar (3) ili t. sl., koji izvode kakvo kretanje iz kakvog položaja (5) za punjenje u položaj (6) za pucanje i služe za dovodenje projektila, na svome proizvoljnom delu nalazi u vezi sa uređajem 10, 11, 12, 13, 14, 15 za regulisanje ispuštanja pogonskih gasova.

2. Uređaj po zahtevu 1, naznačen time,

što se za regulisanje ispuštanih pogonskih gasova upotrebljuje aksijalno pomerljivi koristan zamenljivi ventil (10) koji naleže na zamenljivo ležište (11) kanala (17) koji odvodi gasove od ispuha.

3. Uređaj po zahtevu 1 i 2, naznačen time, što ventil (10) za regulisanje izvodi zavrtnjsko kretanje, ili što se za njegovo pomeranje upotrebljuje kakav zavrtnjski mehanizam (13) koji se nalazi u vezi sa kakvom skalom (14) i skazaljkom (pokazivačem).

4. Uređaj po zahtevu 1 do 3, naznačen time, što ventil (10) za regulisanje prelazi u regulišući prigušni trn (12) proizvoljnog oblika ili preseka.

5. Uređaj po zahtevu 1 do 4, naznačen time, što zagatka (3), koja se nalazi u položaju (5) punjenja, jednovremeno zatvara kako otvor (2) cevi, tako i kanal (9) za ispuštanje gasova.

6. Uređaj po zahtevu 1 do 5, naznačen time, što zagatka (3) može izvoditi kretanje ograničeno sa dva ivična položaja (5, 6), pri čemu u ivičnom položaju (5) određuje, omogućuje ili prouzrokuje dovodenje projektila, a u drugom ivičnom položaju (6) određuje, omogućuje ili prouzrokuje njegovo ispaljivanje.

7. Uređaj po zahtevu 1 do 6, naznačen time, što je ispod zagatke ili uređaja (3) koji dovodi projektil, u nepomičnom delu cevi raspoređena komora (21), koja se nalazi u stalnoj vezi sa uređajem 10, 13, 14, 15 za regulisanje.

8. Uređaj po zahtevu 1 do 8, naznačen time, što je u zagatci ili u uređaju (3), koji dovodi projektil, u donjem delu raspoređen jedan kanal (8), čiji je presek jednak preseku kanala (9) u nepomičnom cevastom delu, koji kanal vodi ka uređaju 10, 13, 14, 15 za regulisanje.

9. Uređaj po zahtevu 1 do 8, naznačen time, što se zaptivanje pokretnog zavrtnja (13) ventila (10) ostvaruje pomoću cilindričnog dela iznad ili ispod zavrtnjske loze ili u datom slučaju pomoću kolčaka (mufa) (14) koji se nalazi u vezi sa zavrtnjem za regulisanje.

10. Uređaj po zahtevu 1 do 9, naznačen time, što je regulišući ventil snabdeven sa dva ležišta (10, 23), pri čemu se jednim ležištem (10) zatvara komora (21) za sagorevanje u odnosu prema ispustu (17) za gasove i jednovremeno se drugim ležištem (23) zatvara komora (21) za sagorevanje u odnosu prema atmosferi.

11. Uređaj po zahtevu 1 do 10, naznačen time, što se odašiljanje pucanjem projektila omogućuje tek po postizanju istosnosti otvora (1) u uređaju (13) za dovodenje projektila sa otvorom (2) cevi i po fiksiranju ovog položaja.

Fig. 1.

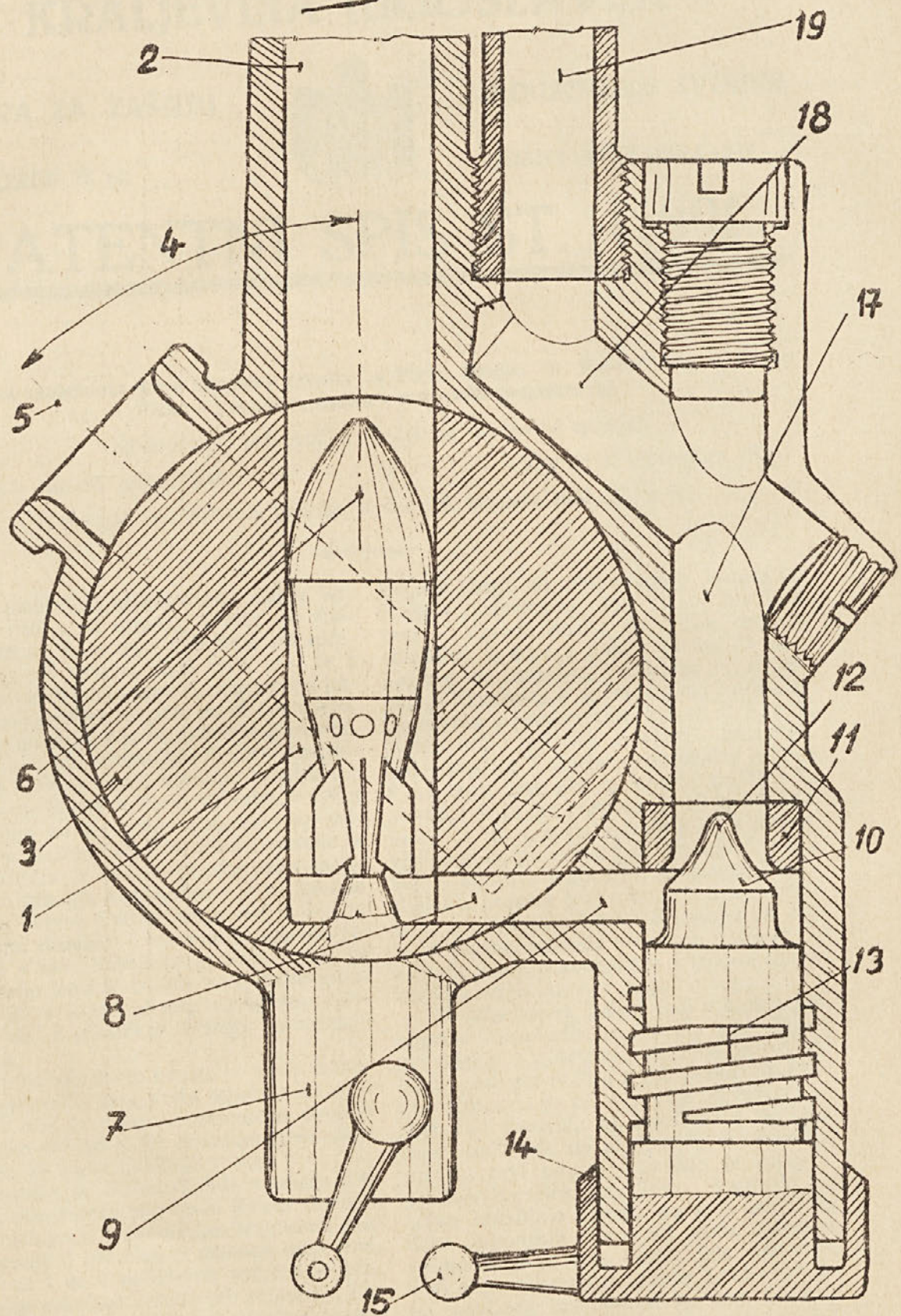

Fig. 2.

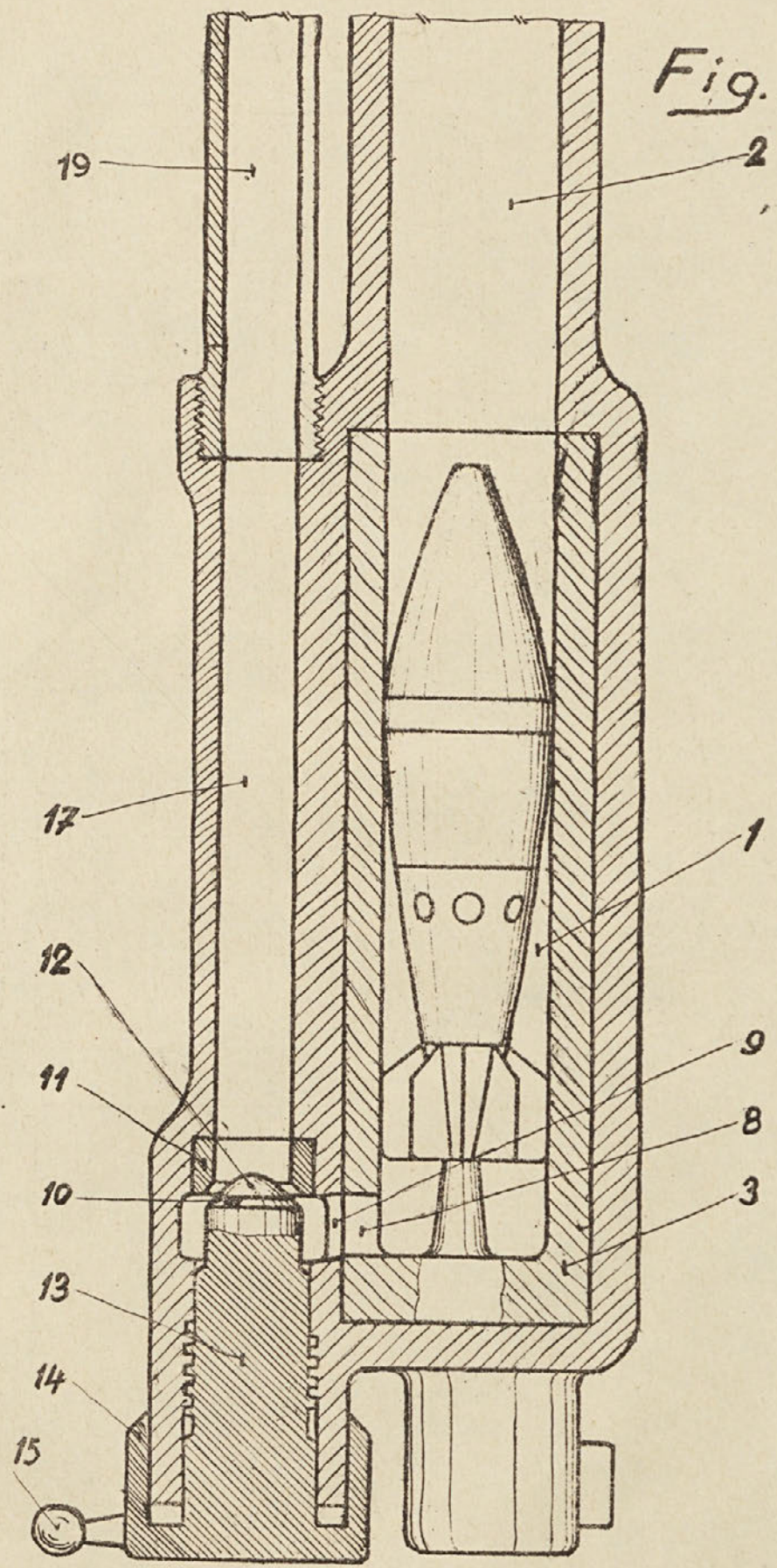

Fig. 3.

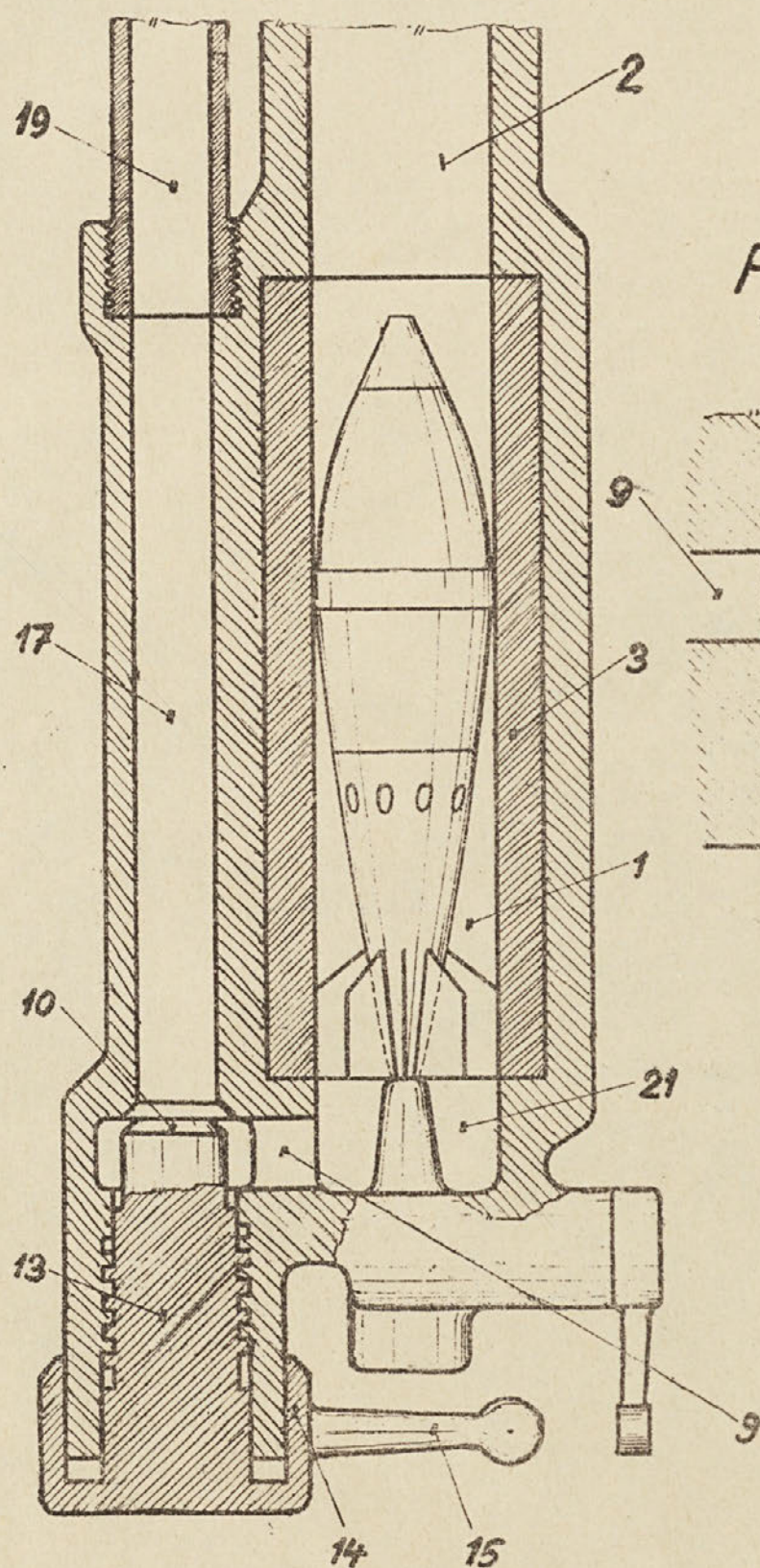

Fig. 4.

